

MAGYAR AFRIKA TÁRSASÁG
AFRICAN–HUNGARIAN UNION

AHU MAGYAR AFRIKA–TUDÁS TÁR
AHU HUNGARIAN AFRICA–KNOWLEDGE DATABASE

FILEMON, László

Miért jó a vadnak a vadászat? / Why Hunting Is Good For Wild Animals?

Eredeti közlés/Original publication:

Mandiner, 2018. július 17. 15:26

Elektronikus újraközlés/Electronic republication:

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR – 000.003.529

Dátum/Date: 2019. április / April

filename: filemon_2018_VadnakVadaszat

Az elektronikus újraközlést előkészítette

/The electronic republication prepared by:

B. WALLNER, Erika és/and BIERNACZKY, Szilárd

Hivatkozás erre a dokumentumra/Cite this document

FILEMON, László: Miért jó a vadnak a vadászat? / Why Hunting Is Good For Wild Animals?, *AHU MATT*, 2019, **pp. 1–8. old.**, No. 000.003.529, <http://afrikatudastar.hu>

Eredeti forrás megtalálható/The original source is available:

Interneten / At the internet

Megjegyzés / Note:

ellenőrzött és szerkesztett szöveg / controlled and edited text

Kulcsszavak/Key words

magyar Afrika-kutatás, az afrikai vadászat, trófeavadászat kérdőjelei, az afrikai vadgazdálkodás mai gondjai

African research in Hungary, questions about the African hunting and trophy hunting, today's problems of African game management

---

AZ ELSŐ MAGYAR, SZABAD FELHASZNÁLÁSÚ, ELEKTRONIKUS,
ÁGAZATI SZAKMAI KÖNYV-, TANULMÁNY-, CIKK- DOKUMEN-
TUM- és ADAT-TÁR/THE FIRST HUNGARIAN FREE ELECTRONIC
SECTORAL PROFESSIONAL DATABASE FOR BOOKS, STUDIES,
COMMUNICATIONS, DOCUMENTS AND INFORMATIONS

* magyar és idegen – angol, francia, német, orosz, spanyol, olasz és szükség szerint más – nyelveken készült publikációk elektronikus könyvtára/
writings in Hungarian and foreign – English, French, German, Russian,
Spanish, Italian and other – languages

* az adattárban elhelyezett tartalmak szabad megközelítésűek, de olvasásuk vagy letöltésük regisztrációhoz kötött/the materials in the database are free but access or downloading are subject to registration

* Az Afrikai Magyar Egyesület non-profit civil szervezet, amely az oktatók, kutatók, diákok és érdeklődők számára hozta létre ezt az elektronikus adattári szolgáltatását, amelynek célja kettős, mindenekelőtt sokoldalú és gazdag anyagú ismeretekkel elősegíteni a magyar afrikaisztikai kutatásokat, illetve ismeret-igényt, másrészt feltárni az afrikai témájú hazai publikációs tevékenységet teljes dimenziójában a kezdetektől máig./The African-Hungarian Union is a non-profit organisation that has created this electronic database for lecturers, researchers, students and for those interested. The purpose of this database is twofold; on the one hand, we want to enrich the research of Hungarian Africa studies with versatile and plentiful information, on the other hand, we are planning to discover Hungarian publications with African themes in its entirety from the beginning until the present day.

MIÉRT JÓ A VADNAK A VADÁSZAT?

FILEMON, László

Mandiner, 2018. július 17. 15:26

Az állatkultusz híveinek véleményével szemben a vadászat létjogosultságát és a vadvédelemben betöltött szerepét tagadni helytelen. A fenntartható vadászat a vadvédelem leghatékonyabb eszköze.

Mi a közös Cecil oroszlánban, az erdélyi barnamedvékben és Donald Trump afrikai trófeákkal kapcsolatos engedékenységében?

Annyi biztosan, hogy mindhárom esetben lelkesen kongatták a butaság harangjait a posztmodern állatkultusz hívei.

Azt csak zárójelben jegyzem meg, hogy azok a vadászatellenes aktivisták, akik egy terítékre hozott oroszlán sörénye felett a legkövérebb könnycseppeket hullatták, általában az abortuszjogok legvitézesebb lovagjaiként is küzdenek. De nem csak a vadászatellenes kisebbséget alkotó progresszív gondolkodók, hanem sokszor a többségben lévő jó szándékú állatvédők és állatbarátok is

tévednek, amikor azt állítják, hogy a vadász és a vad ellensége egymásnak,

és a trófeavadászat jelenti a legnagyobb veszélyt a vadvilágra. Ezzel szemben a vadállományt valójában az orrvadászat és az élőhelyek eltűnése fenyegeti. Az orrvadászok szervezettek és szisztematikusan irtják a vadakat, elsősorban az elefántcsont és orrszarvútülök illegális piaca dobásának reményében. Egyes országokban az orrszarvú tülökről azt tartják, hogy gyógyítja a rákbetegséget, ezért akár 28 ezer dollárt is hajlandóak érte fizetni.

**Tüntetés az „oroszlángyilkos” Walter Palmer rendelője előtt,
akinek a vadászata nem volt teljesen legális**

Nem vitás, hogy vadász kultúra nélkül a vadúzésből előbb-utóbb orv-vadászat vagy minden korlátot nélkülöző, újjazdag passzió lesz. Előbbit a kommunizmusból megörökölt rapszód mentalitást képviselő, őzhurkolós embertípus jeleníti meg, utóbbit pedig az első vadászatán rögtön oroszlán után induló amerikai tinédzser.

Ők joggal néznek szembe az etikus vadászok megvetésével, és jobb lenne, ha megfogadnák *Riesenthal* szavait:

*»Az legyen a vadász nemes törekvése,
Hogy a vadat óvja, kímélje és védje.
Vadásszék, mint törvény és szokás kívánja,
S teremtményeiben a teremtőt áldja...«*

Ettől eltekintve e sorok írója nem amellett érvel, hogy rossz dolog, ha valaki averziót érez egy olyan fotó láttán, amin a mosolygó vadász egy fenséges állat tetemével pózol.

Nem állítom, hogy ördögtől való, ha valaki barbár dolognak tartja vagy a mai lőfegyverek hatékonysága miatt nem tulajdonít különösebb sportértéket ennek az ösztönön alapuló, ősi tevékenységnek. Azt sem tűztem ki célul, hogy írásommal lángra lobbantsam a vadásztársadalom iránti szeretetet.

De egy tényt hadd szögezzek le:

a vadászat létjogosultságát és a vadvédelemben betöltött szerepét tagadni helytelen.

A vadászat és a vadvédelem ugyanis nem áll ellentmondásban egymással, a fenntartható vadászat pedig a vadvédelem leghatékonyabb eszköze. Éppen a vadállományunknak ártunk azzal, ha kikapcsoljuk a védelméből azokat, akik a leginkább érdekelték élőhelyük változatlan megőrzésében.

Ez az afrikai vadászterületek példáján keresztül szemléltethető leginkább. Dr. Rosie Cooney szerint a trófeavadászatra épülő rendszert a vadászok pénzéből állami szervezetek és vadvédő csoportok szervezik. Közismert, hogy a fekete kontinens évszázadokon át az utazók és kalandorok földje volt, nem véletlen, hogy gyerekkori olvasmányélményeinkből a magyaroknak ismerősen csenghet Széchenyi, Kittenberger vagy Teleki neve.

Afrika egykor gazdag és roppant változatos vadvilággal rendelkezett, a földrészcseréje azonban a növekvő népesség és a terjeszkedő emberi tevékenység miatt megváltozott, és az őslakosság egyre inkább konfliktusba került a vadvilággal. A helyzet súlyosságát mutatja, hogy Széchenyi Zsigmond gróf 1963-as expedíciójáról szóló könyvének a *Denaturált Afrika* címet adta.

Széchenyi Zsigmond gróf és az „éjszakai útonálló” Kenyában
(1928–1929)

Egy nemrégiben, Hidvégi Bélának köszönhetően magyar nyelven is elérhetővé vált rövidfilm az afrikai helyzet megértéséhez komoly tényanyagot szolgáltat. Kenyában 1977-ben szüntették be a vadászatot. Úgy gondolták, hogy a fotósafarik megfelelő alternatívát kínálnak a vadállomány védelmére, de ez a kísérlet kudarcot vallott. Becslések szerint azóta az ország állatvilágának 70%-a eltűnt. Dr. Charles E. Kay pedig úgy vélekedik, hogy az itt élő nagyemlősök többsége az elkövetkező 10–20 év folyamán teljesen kipusztul.

Botswanában 2014-ben tiltották be a vadászatot. A korábban kiadott vadászati engedélyek nagy részét mind a mai napig nem használták ki. A *New York Times* szerint a vadászat betiltása ellehetetlenítette a falvak megélhetését. A helyiek szerint, amikor bevezették a vadászatot, valójában kevesebb állatot öltek meg, mint mostanság. Ehelyett az emberek és vadállatok közötti konfliktusok számának exponenciális növekedését tapasztalják, és a helyiek ismét gyűlölni kezdték a vadállatokat. Józan paraszti ésszel belátható,

ha a helyi lakosságnak semmilyen haszna nem származik a vadállatok védelméből, akkor a vadakat tűzzel-vassal fogják irtani,

mivel azok veszélyt jelentenek szarvasmarháikra, gyermekeikre és terményükre. Aki látott már vaddisznókondát a kukoricásban tanyázni, el tudja képzelni, hogy egy elefántcsorda mit művelhet az ültetvényekben.

Zimbabwe, Namíbia és Dél-Afrika azonban más utat követ

A zimbabwei Buby Valley vadfarm tulajdonosa, Blondie Leatham elmondja, hogy 21 évvel ezelőtt mindössze 17 oroszlán élt a tulajdonában lévő 15.800 holdnyi területen, de ma már több mint 500 oroszlán él ugyanitt. A trófeavadászatból származó egymillió dolláros bevétel nélkül nem volna lehetséges az itt élő vadvilág fenntartása és megővése. A területet 415 km hosszú kerítés védi, 400 alkalmazott dolgozik itt, akiket családjaikkal együtt, a vadászatból származó jövedelem tart el. De a bevételből finanszírozzák a területen zajló vadbiológiai kutatásokat is.

Namíbiában a vadászat ma már az első számú gazdasági ágazattá és bevételi forrássá vált. Dirk de Bod földtulajdonos megjegyzi, hogy saját területükön folytatnak vadgazdálkodást. Elmondása szerint sok vadász érkezik hozzájuk, akik sok pénzt hagynak itt, ami lehetővé teszi, hogy a bevételt visszaforgassák a természetes állapotok fenntartásába, az élővilág védelmébe. Ennek elsősorban a helyi lakosság – a koncessziós díjak 100%-at kapják – és a vadvilág a haszonélvezője, de mindenki profitál belőle.

De mit mutatnak a számok? Namíbiában a trófeavadászaton alapuló kommunális védelmi program figyelemreméltó eredményekkel büszkélkedhet. A fekete lóantilop egyedszáma 724-ről 1474-re, az impaláé 439-ről 9374-re, a Hartmann-féle hegyi zebra állománya ezerről 27 ezerre, az elefánté pedig 7 ezerről 20 ezerre növekedett.

A vadon élő állatvilág populációinak robbanásszerű növekedése a vadászat és a tervszerű vadgazdálkodás eredménye.

Dél-Afrikában 1990-től kezdve a szarvasmarha tenyésztő farmok folyamatosan vadászfarmokká alakultak. A hatszázezres vadállomány pedig tizenhat-húszmilliós egyedszámra emelkedett. Egy konkrét pél-

dát kiragadva: a széles szájú orrszarvú egyedszáma az 1916-os 100-ról mára több mint 18.000-re emelkedett. Vendégvadászok dollárjainak köszönhetően a helyiek fel tudják venni a harcot az orrvadászattal, ezen kívül munkahelyeket teremtenek és forrásokat juttatnak az egészségügybe és az oktatásba. És nem utolsó sorban biztosítják a vadvilág fenntartását is.

Ivan Carter a dél-afrikai Kruger Nemzeti Parkban

Látszólag érthetetlen, hogy bármi jó is származhat egy fenséges vad elejtéséből. Egy dolog azonban biztosan rosszabb annál, ha egy vadász elejt egy vadat: ha több ezer állat pusztul el az orrvadászat vagy az élőhelyek eltűnése miatt.

Hatékony alternatív megoldás hiányában a trófeavadászat vége az afrikai élővilág végét is jelentené.